

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Introductie

Wie had vanochtend moeite om hier te komen?

Wie is er met de auto gekomen deze ochtend?

- *Mobiliteitsarmoede?*
- *Rechtvaardige aanpak?*
- *Alternatieven
(deelmobiliteit)?*
- *Kansen?*

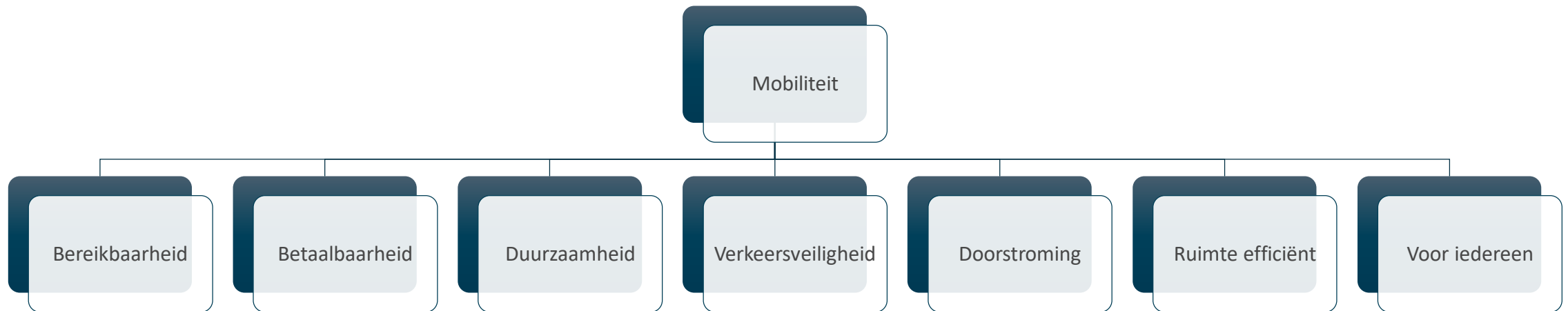
De vraag die ik in deze sessie wil beantwoorden:

Bieden alternatieven voor de eigen auto (deelmobiliteit) kansen voor een aanpak van mobiliteitsarmoede?

En is dit dan ook een rechtvaardige aanpak?

Beleidsdoelstellingen

7B's

- Beschikbaarheid
 - Is er een bus beschikbaar in mijn woonwijk?
- Bereikbaarheid
 - Kan ik naar de bus lopen?
- Betaalbaarheid
 - Kan ik de bus betalen?
- Begrijpelijkheid
 - Snap ik hoe de bus werkt?
- Bruikbaarheid
 - Kan ik van de bus gebruik maken?
- Bekendheid
 - Ken ik de mogelijkheden van de bus?
- Betrouwbaarheid
 - Is de bus er altijd op de momenten dat ik hem kan verwachten?

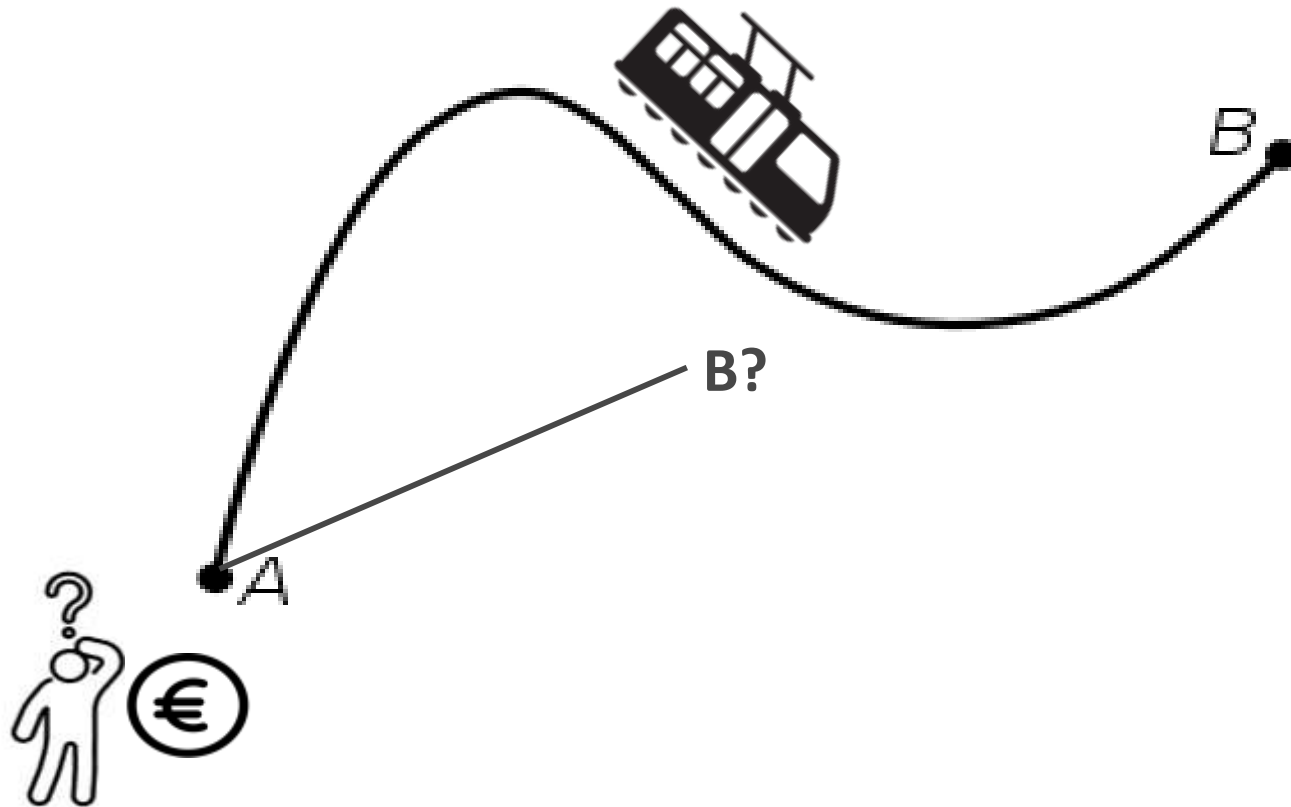
Vervoersarmoede

Ik kan ergens niet komen, terwijl ik er wel wil komen.

- Vervoersarmoede
- Mobiliteitsarmoede
- Bereikbaarheidsongelijkheid

Bereikbaarheidstekort

Bereikbaarheid

Een arbeiderswijk direct naast de fabriek scoort goed op bereikbaarheid!

Maar scoort minder op:

- Efficiëntie
- Gezonde lucht
- Een groene omgeving
- Bereikbaarheid van voorzieningen
- Verkeersveiligheid

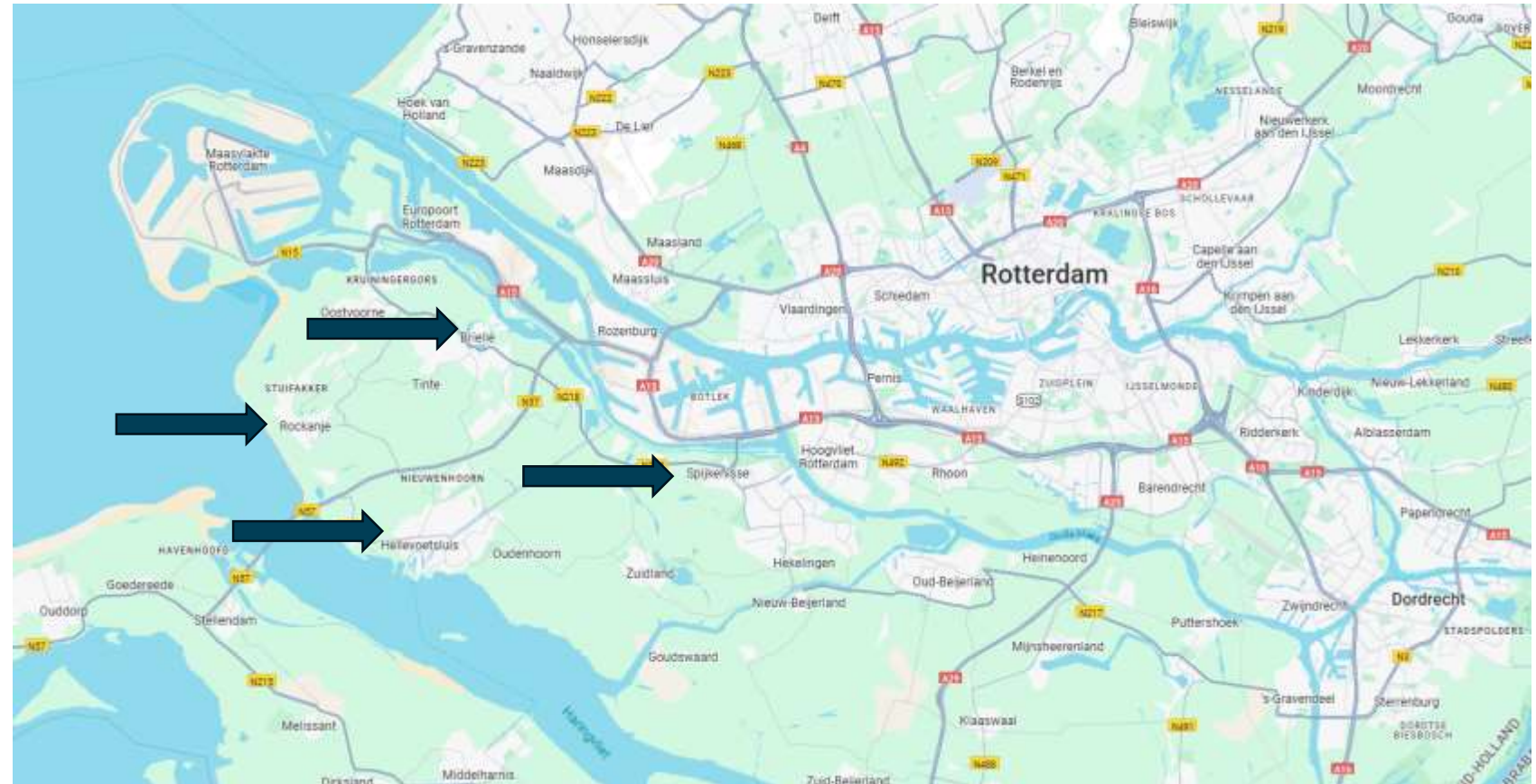
Daily Urban System

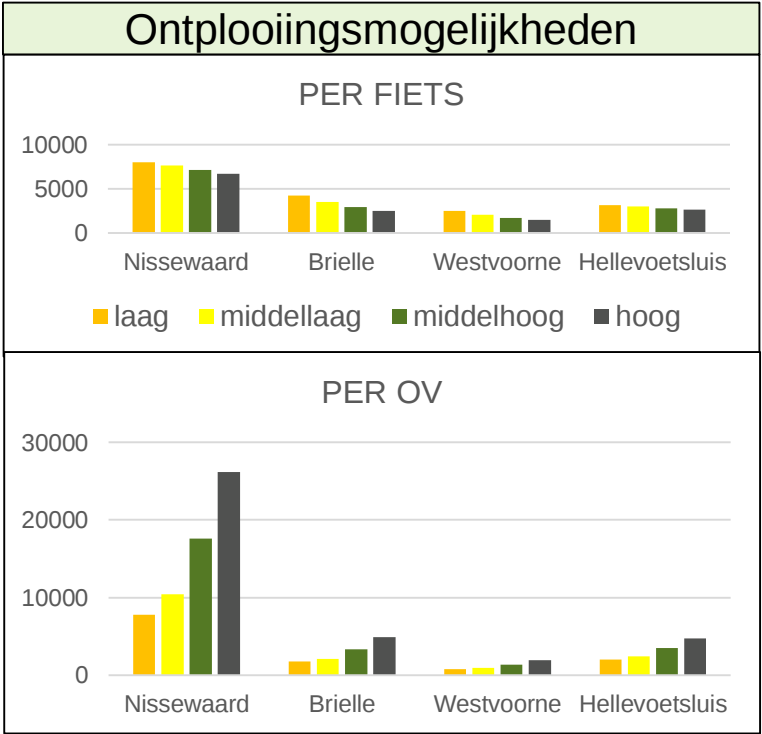
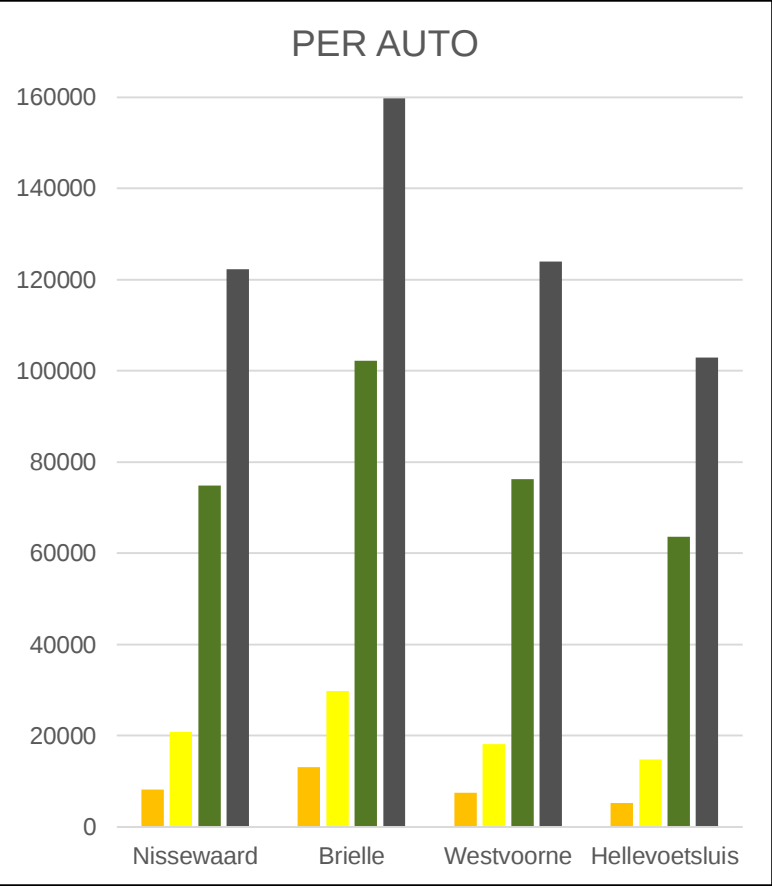
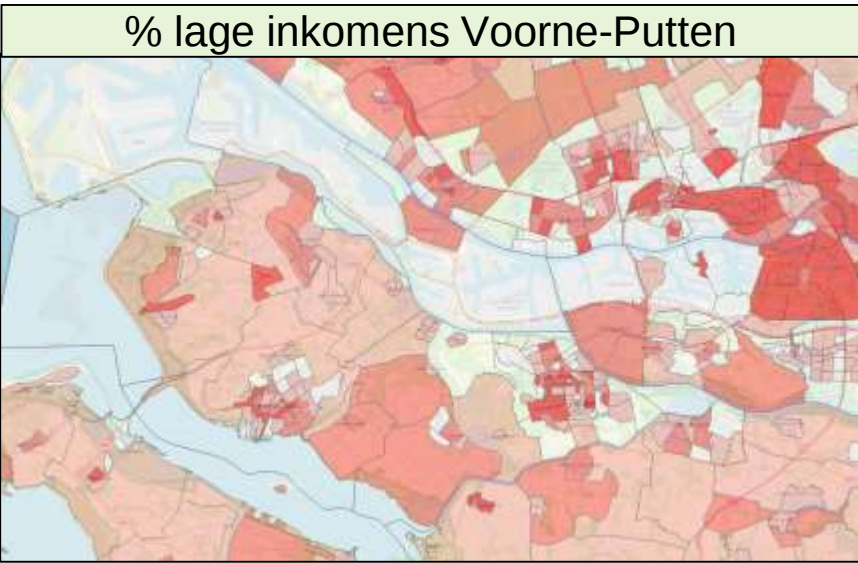
IKOB-model

Integrale Kijk op Bereikbaarheid

- Hoe kunnen we banen beter bereikbaar maken?
- Voor wie doen we dat dan?
- Wat zijn de onderlinge verschillen per inkomensgroep?

IKOB-model

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

IKOB-model

Doorrekening met twee verschillende oplossingen:

- Sneller OV
- Goedkoper OV

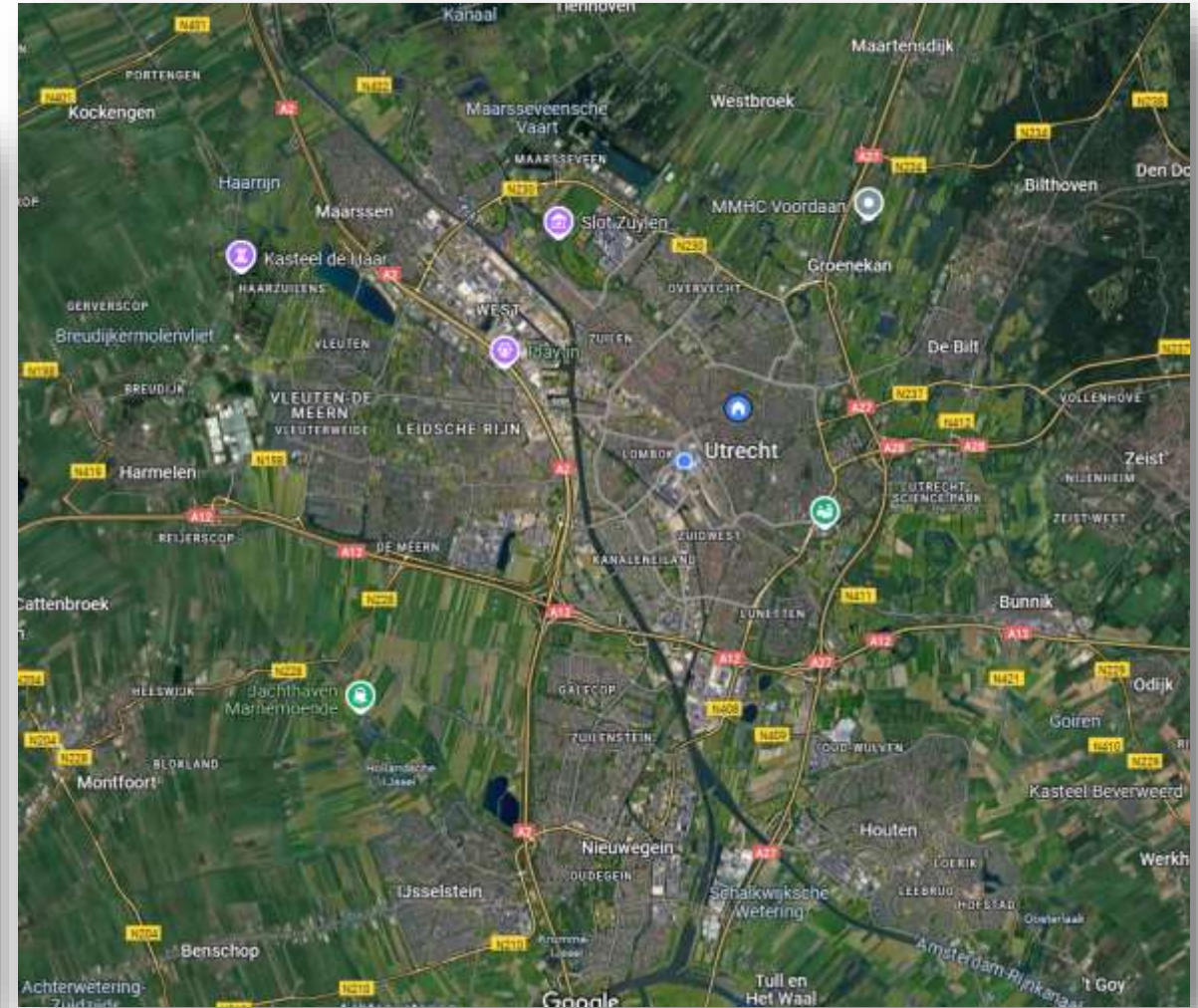
% Toename bereikbare arbeidsplaatsen door sneller en/of goedkoper OV

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Bereikbaarheid, andere context

Antwerpen en Utrecht (Daily Urban System)

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Antwerpen en Utrecht

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Ander soort werk? Andere bereikbaarheid

Goed betaalde baan met reiskostenvergoeding
09:00 – 17:00
Kantoor + thuiswerken
Goede bereikbaarheid (OV en anders voor de auto)

Minder betaalde baan, beperkte reiskostenvergoeding
Ochtend, avond, nacht en weekenddiensten
Altijd op locatie
Slechte bereikbaarheid voor OV

“Laag betaalde banen zijn minder goed bereikbaar en de mensen die deze banen moeten vinden zijn minder mobiel.”

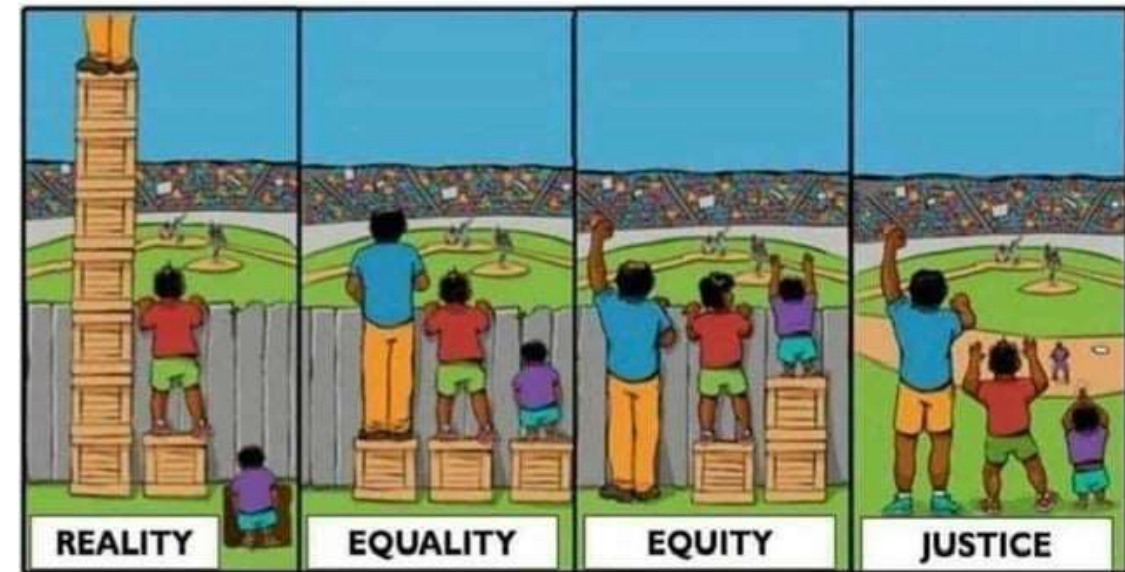
Kortom...

- Met ons mobiliteitssysteem kunnen we problemen oplossen en veroorzaken.
- Vervoersarmoede bestaat door verschillende oorzaken.
- De bereikbaarheid van banen verschilt enorm.

Rechtvaardig?

- Realiteit; er is bereikbaarheidstekort door oneerlijke verdeling
- Gelijk behandelen; iedereen dezelfde mobiliteitsopties
- Scheef behandelen; iedereen voldoende mobiliteitsopties
- Gerechtigheid; iedereen kan alles

En nu: de oplossing?

Deelmobiliteit

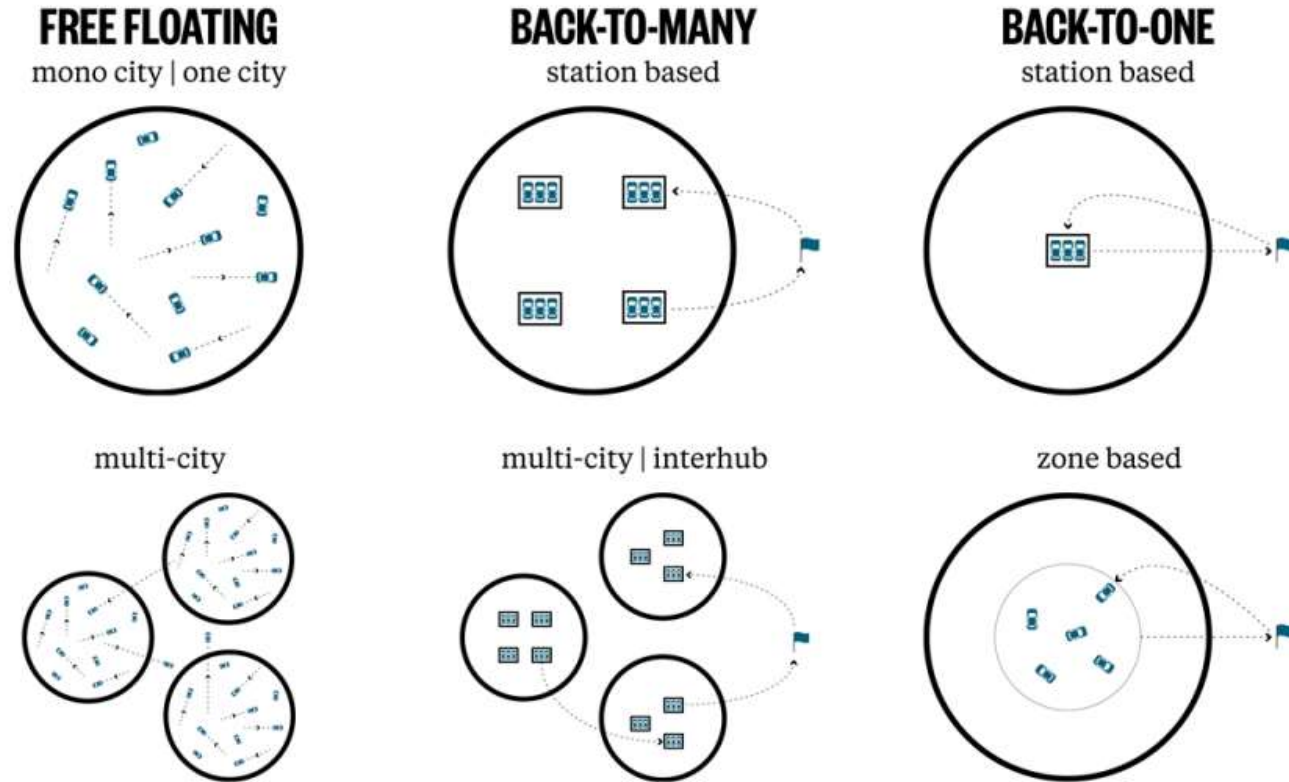

SnappCar®

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

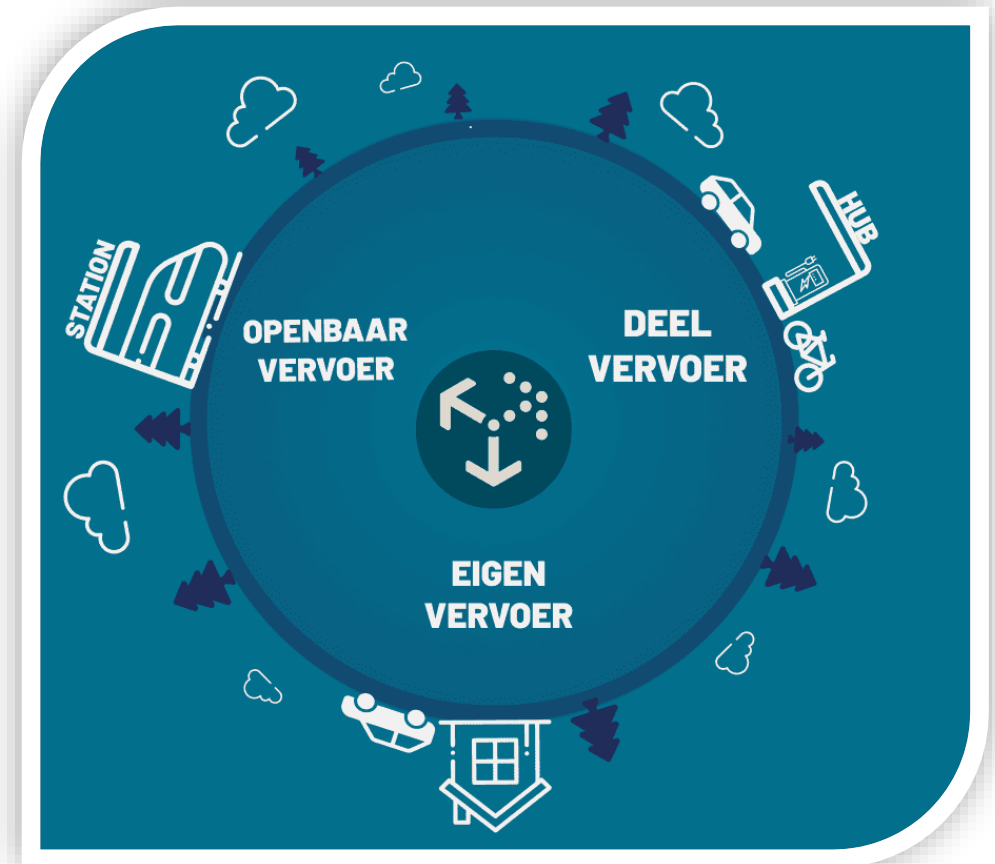

Deelmobiliteit

De functie van deelmobiliteit

- Minder afhankelijk van eigen vervoer
 - Meer ruimte voor ...
- Verbeteren van de bereikbaarheid
- Het versterken van het OV
- Schoner vervoer

Voor de gebruiker:

- Beschikbaarheid (Deelmobiliteit is gericht op wijken met hogere inkomens)
 - Is er een deelfiets of deelauto beschikbaar in mijn woonwijk?
- Bereikbaarheid (Sommige vormen staan in afgesloten parkeergarages)
 - Kan ik naar de deelfiets of deelauto lopen?
- Betaalbaarheid (Veelvuldig gebruik is relatief duur)
 - Kan ik de deelfiets of deelauto betalen?
- Begrijpelijkheid (Deelmobiliteit vereist digitale vaardigheden)
 - Snap ik hoe de app werkt?
- Bruikbaarheid (Elke modaliteit vraagt om vaardigheden om te kunnen gebruiken)
 - Kan ik de deelfiets makkelijk van het slot halen?
- Bekendheid (Voor veel mensen zijn veel deelmodaliteiten nog onbekend)
 - Ken ik de mogelijkheden van een deelauto of een deelfiets?
- Betrouwbaarheid (Bij sommige systemen kan een voertuig weer gepakt worden door iemand anders)
 - Is de deelfiets er ook nog als ik terug wil?

*“En hoe kunnen we
deelmobiliteit inzetten voor
een rechtvaardig
mobiliteitssysteem?”*

Kortom...

- Deelmobiliteit biedt extra alternatieven.
- Deelmobiliteit is er in verschillende vormen (modaliteiten en marktstructuren).
- Deelmobiliteit vraagt om extra vaardigheden bij de gebruiker.

De (inclusieve) deelauto in het kort:

- Onder de 12.000 km kan het goedkoper zijn
- Handig voor incidenteel gebruik
- Risico's met extra kosten maken
- Platform wil winst maken
- Wantrouwen

- Informeel autodelen, het gebeurt al
- Parkeerkosten vormen een risico
- Weinig zicht op

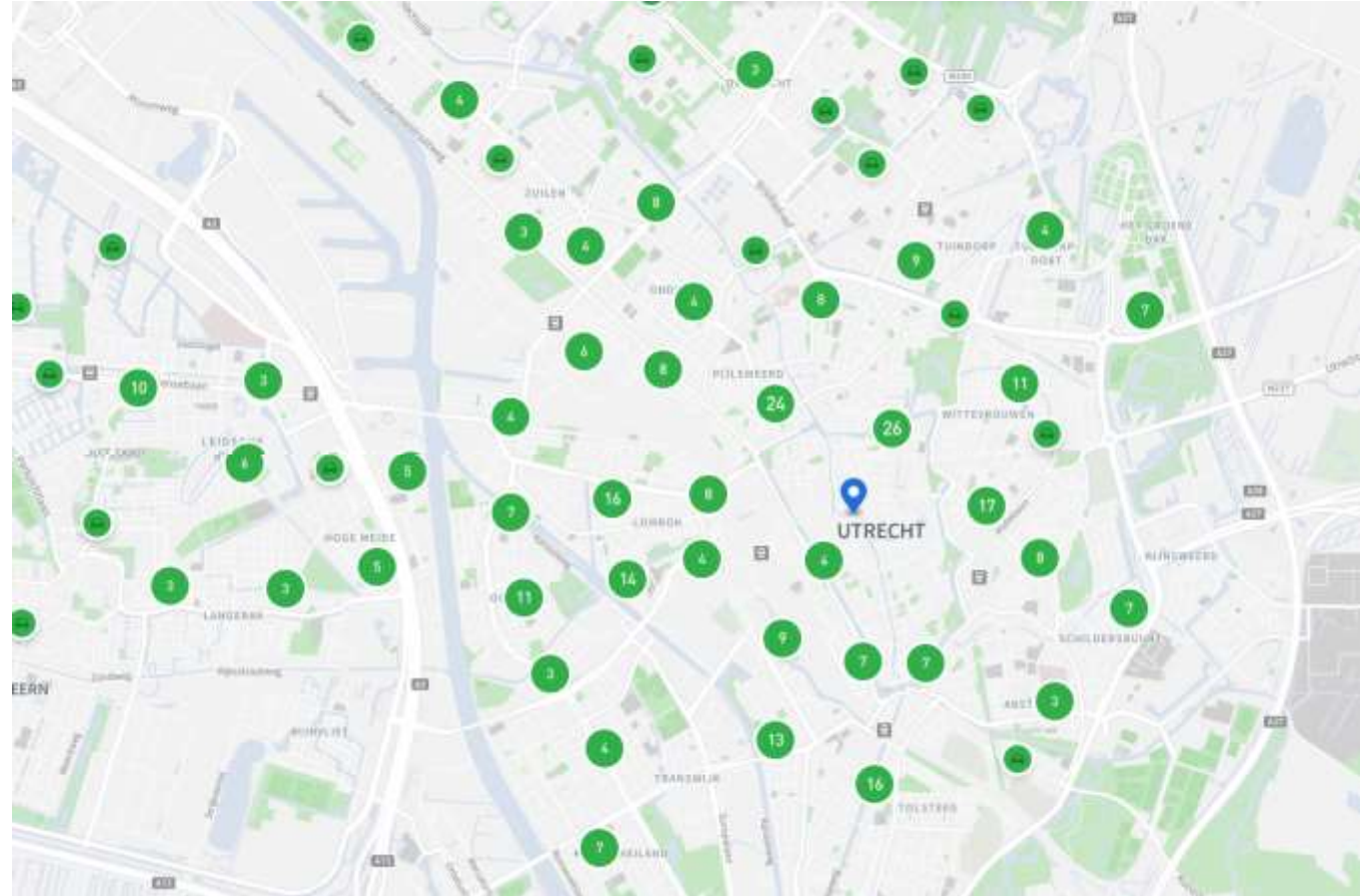
Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Studie deelmobiliteit (2021)

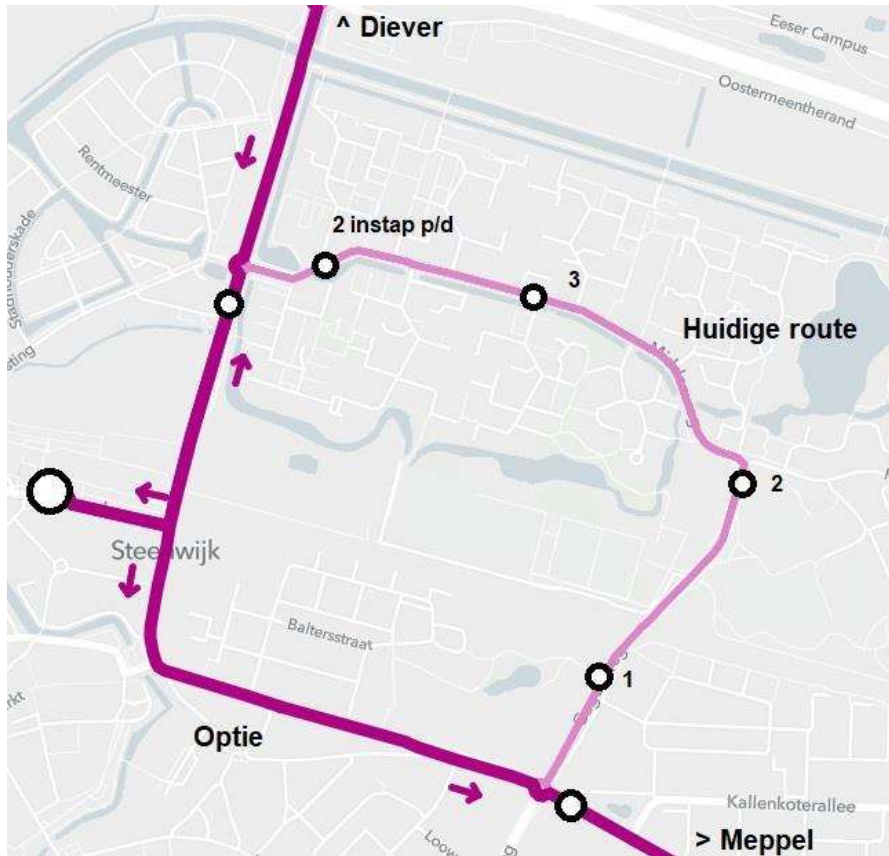
Aanbod van deelauto's hangt samen met inkomen

Mattheus effect:

*De rijken worden rijker,
en de armen worden armer.*

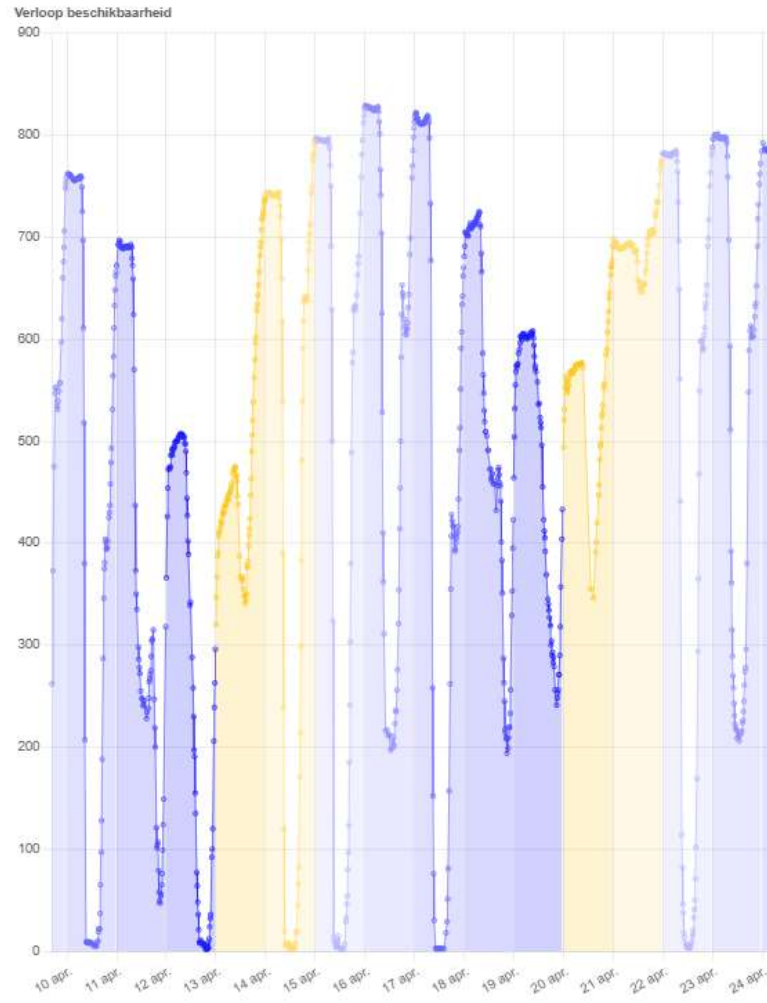

Het OV

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

De OV-fiets, deelmobiliteit?

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Deelfietsen

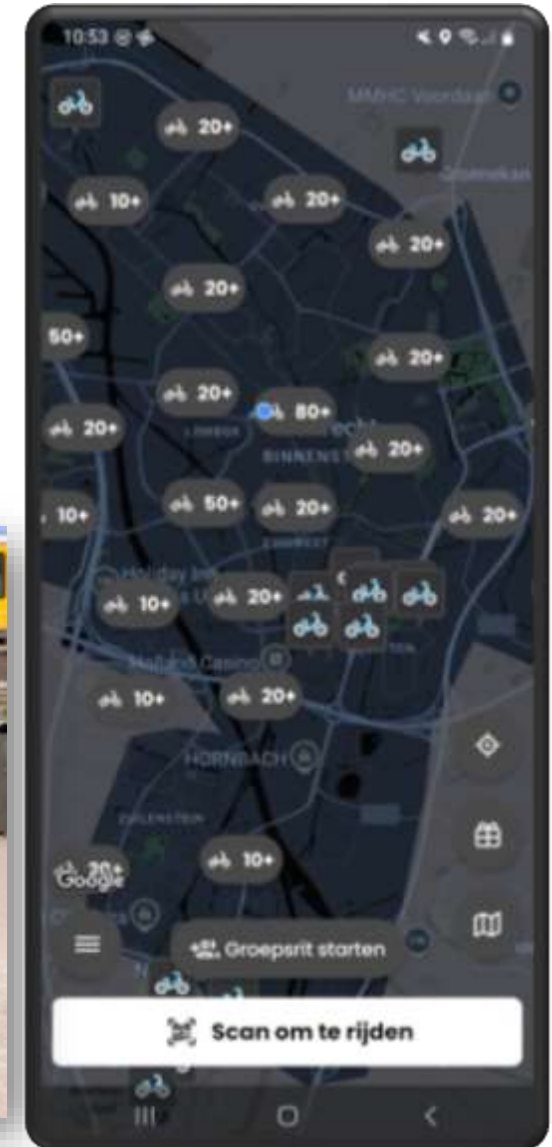

Voordelen - bereikbaarheid

- Elektrisch
- Beschikbaar in buurgemeenten
- Back-to-many (many)
- MaaS en pilots

Nadelen – exclusief?

- Duur
- Verrommeling?
- Selectief
- U-pas (75% korting)

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

“Vanuit de overheid is er veel inzet op deelmobiliteit. Is dit rechtvaardig?”

Kortom...

- Deelmobiliteit biedt extra modaliteitsopties aan mensen die al voldoende modaliteit hebben.
- Deelmobiliteit biedt vooral kansen op andere beleidsthema's.

Of...?

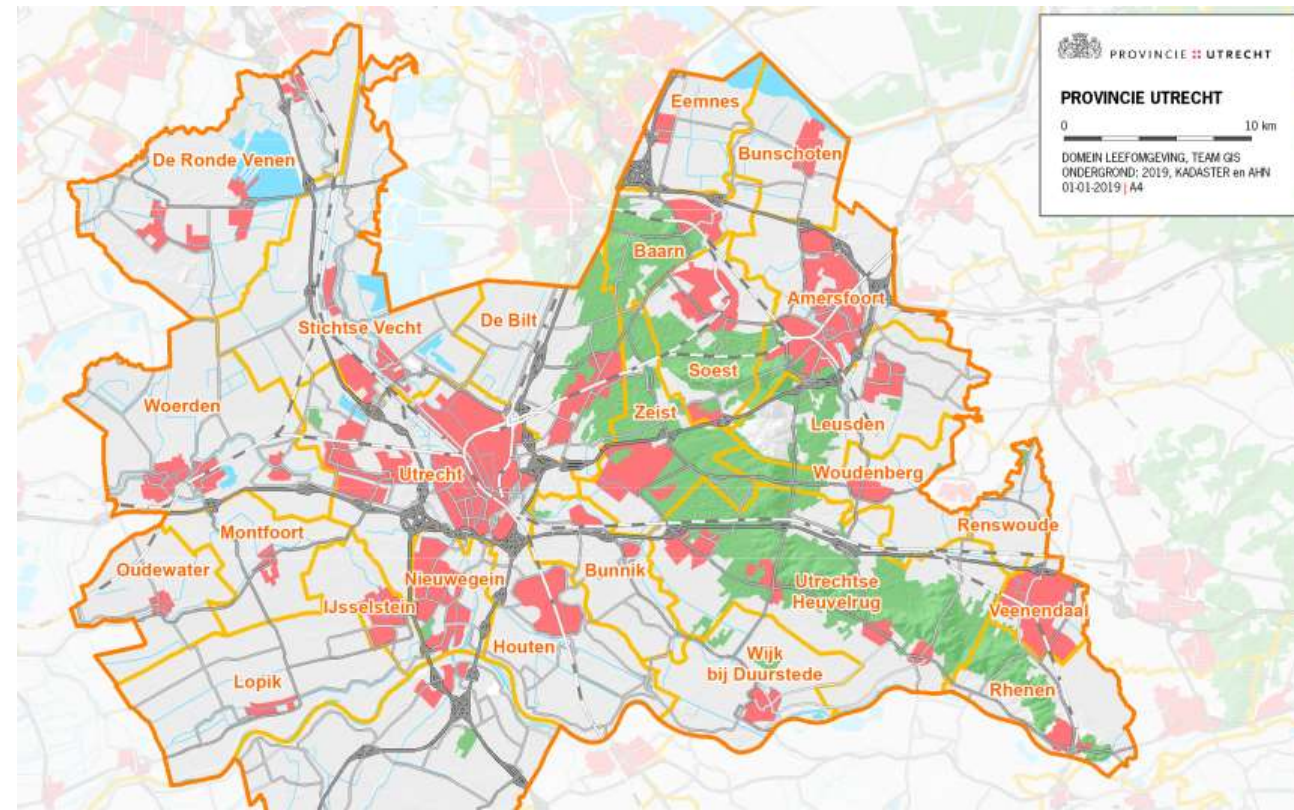
De casus regio Utrecht

- Aflopende vergunning eind 2025
- In 2024 een bezoek aan Antwerpen
 - Lage prijs
 - Enorme bereikbaarheid
 - Gemeentegrensoverstijgend
- De neuzen dezelfde kant op
- Positieve ervaringen in pilots (Utrecht)
 - Regionaal
 - Bedrijventerreinen

De casus regio Utrecht

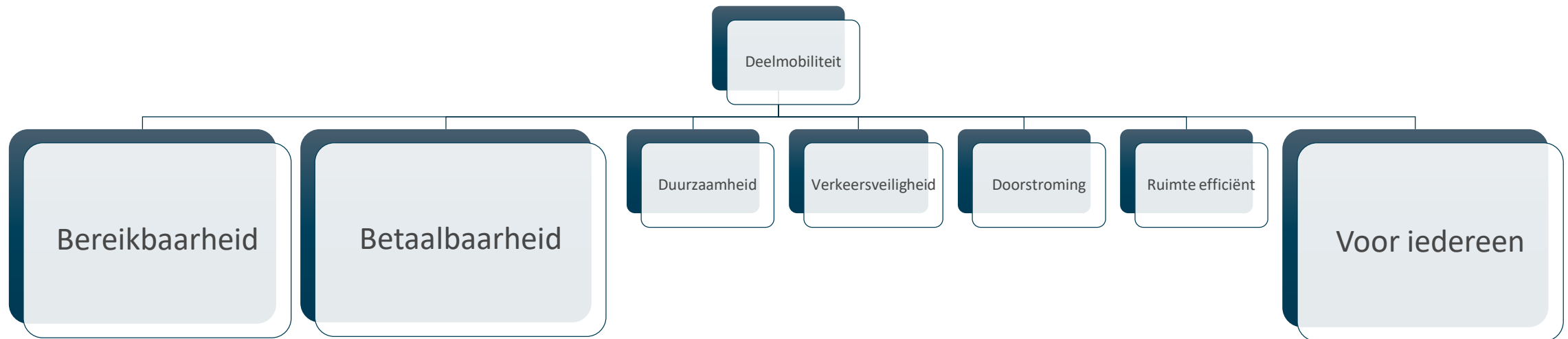
- Onderzoek van APPM en The New Drive naar:
 - De wensen van deelnemende overheden
 - De potentie
 - De kosten
- Aanvullende vragen
 - Wie gaat het betalen?
 - In welke vorm moeten we dit juridisch gieten?
 - Welke eisen gaan we opstellen?

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

De casus regio Utrecht

Ambitie: deelmobiliteit, een waardig alternatief voor de auto.

Casus Utrecht inclusief? Ja!

Bereikbaarheid:

- OV-locaties
- Bedrijventerreinen
- Minimum virtuele hubs / deelfietsen

Betaalbaarheid:

- Prijs op een rit

Voor iedereen:

- Werkgever / werknemer
- Minima-pas
- Sociale huur
- + Studenten
- + Toeristen

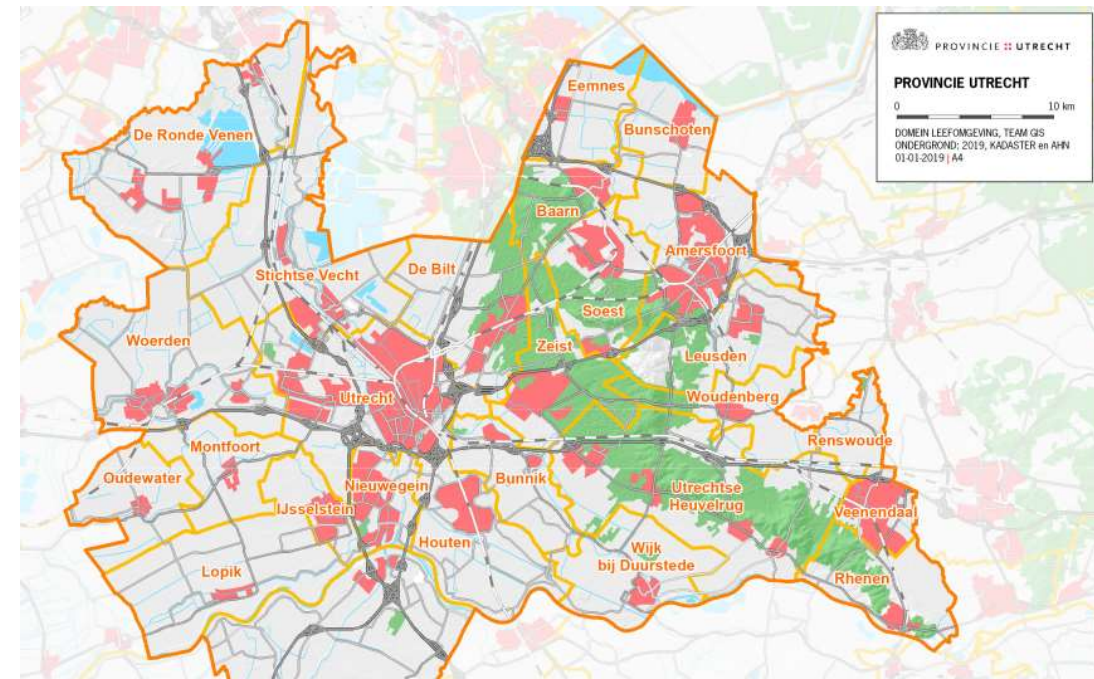
Begrijpelijk

Bruikbaar

Bekendheid

Beschikbaar

Betrouwbaar

Deelmobiliteit, de oplossing voor vervoersarmoede?

Conclusie

- *Bieden alternatieven voor de eigen auto (deelmobiliteit) kansen voor een aanpak van mobiliteitsarmoede?*
 - *En is dit dan ook een rechtvaardige aanpak?*
- *Wat denkt u?*

Einde

Robert Ophoff

r.ophoff@xtnt.nl

06 – 2829 1016

info@xtnt
.nl

xtnt.n
l

